

Posudek diplomové práce Alžběty Strachotové
„Má duše moři podobá se“. Přírodní motivy v díle Alfonsiny Storni

Vedoucí práce: prof. PhDr. Anna Housková, CSc.

Oponent: Mgr. Dora Poláková, Ph.D.

Alžběta Strachotová napsala soustředěnou studii, která má všechny parametry výborné diplomové práce: dobře vymezené téma, logická kompozice, promyšlené pojetí celku i jednotlivých aspektů, zcela zvládnutá práce s odbornou literaturou, dosti vyzrálé formulace. Promyšlenou koncepcí ukazuje i schopnost položit si otázku.

Autorka interpretuje přírodní lyriku argentinské básničky jednak v komparaci s poetikou relevantních literárních proudů (romantismus, modernismus, hispanoamerický postmodernismus, avantgarda) a jednak v intertextových a kulturních souvislostech. Tato druhá poloha dává práci vyšší rovinu, díky cennému rozšíření prostudované literatury o obecné knihy k estetice přírody a k otázce *genia loci*. Úvodní kontextové kapitoly jsou vnitřně propojeny s interpretací textů, která pak na kontextové souvislosti často odkazuje. Autorka uvažuje o pojetí přírody v různých rovinách (od široké kulturní tradice, přes poezii obecně, hispanoamerickou literaturu a speciálně dílo Alfonsiny Storni), přičemž vidí souvislosti nejen v časovém průběhu literárních dějin, ale tíhne k typologickému přístupu. Dobře vystihuje archetypální obrazy *locus amoenus*, *genius loci*, pojetí čtyř živlů. A explicitně se k nim vrací v četbě jednotlivých básní, s doplněním o konkrétní topoi (moře, zahrada, květina, hvězdné nebe).

Vlastní interpretace tak široce přesahuje běžnou četbu díky znalosti a promyšlení kontextů, zároveň ale neztrácí intenzitu bezprostředního čtenářského vztahu. Alžběta Strachotová má velkou vnímavost pro ladění a významy básní. Komentovat poezii je náročnější než u prózy, ale diplomatka umí nalézt jemné přesné formulace, tím více, jak se do určitého tématu noří čím dál hlouběji; například v klíčové kapitole o motivu moře je vrcholem právě poslední interpretace básně Alfonsiny Storni „Hřbitov s výhledem na moře“, včetně postřehu o tanci smrti (na okraj: k motivům tělesnosti by se nabízelo vzít více v úvahu blízkost s postmoderní poetikou, zejména s Gabrielou Mistralovou). Cenný je i kritický zřetel: rozlišení kvality básní, lepších v pozdější tvorbě této básničky. Výklad sleduje jak sémantické bohatství variant jednoho motivu – moře, země, nebe, motivy fauny a flory –, tak zvukové kvality veršů, význam změny rytmu a kontrastů (např. pronikavý postřeh o napětí mezi pravidelným rýmovaným veršem a motivem nepravidelného rytmu moře, s. 33).

Alžbětě Strachotové se podařilo nelehké spojení odborného pojednání se zážitkem čtení poezie. Ze všech interpretací a z celé diplomové práce číší potěšení z četby básní, osobní vztah k tvorbě a k osobnosti Alfonsiny Storni. Osobní zaujetí dokresluje i obrazová příloha a zejména dvojjazyčná příloha překladů všech básní, které byly v práci nejvíce komentovány.

Práce je napsaná kultivovanou češtinou, odborný styl je adekvátní, terminologie zažitá. Někdy je nepřesně užito cizí slovo, opakovaně u přívlastku „poetický“ místo „básnický“ nebo verše „dedikované“ místo „věnované“ určitému tématu. Naopak je možno se vyhnout hovorovým výrazům („v pár textech“, „ornamentální kudrlinky“). Občasné chyby: špatné tvary neutra jej/je, plurál sloves typu rozbíjí/rozbíjejí, příslovce typu na místo/namísto. Citát z druhé ruky se může dostat do posunutého kontextu (Heidegger).

A ještě jedna obecnější poznámka: i subjektivní dojmy je možné spojit s literární tradicí. Například „forma repetice mi při prvním čtení vzala dech: v celé básni se opakuje tatáž veršovaná slabika...“ (přesněji: rým, s. 35) – dá se vzít v potaz, že týž prostředek je španělské poezii vlastní ve formě romance, od středověku po avantgardu. Podobně osobní víra v autobiografické čtení básní na téma moře (s. 35) by se mohla spojit i s tradicí romantického subjektu, jak o ní autorka mluví na jiných místech; v oněch zmínkách o romantické stylizaci je však míněna nepřesvědčivost klišé (s. 41). Jde o spíše ojedinělé formulační zakolísání, jaké k diplomové práci patří. Ale upozornila bych pro budoucí úvahy i na obecnější otázku: diplomantka tu naráží na složitý problém, teoreticky dosud řešený neuspokojivě: téma autentičnosti, vztahu poezie a autorovy vnitřní zkušenosti (podle mého názoru klíčové v hispanoamerickém modernismu). Nemohla ho proto reflektovat hlouběji; ovšem přínosem je už sám fakt, že onu autentičnost v některých básních Alfonsiny Storni intenzivně vnímá – jak to i shrnuje v závěru práce.

Práce Alžběty Strachotové zcela splňuje nároky kladené na diplomovou práci. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji jako výbornou.

Anna Housková

23. ledna 2017